
Nová publikácia z dejín českej a slovenskej kinematografie Diagnózy času sa predstaví v Kine Lumière

Vo štvrtok 23. mája 2013 o 18.00 hod. sa v bratislavskom Kine Lumière uskutoční prezentácia publikácie českého literárneho a filmového kritika, historika a publicistu Jana Lukeša *Diagnózy času: Český a slovenský poválečný film*. Súčasťou prezentácie bude aj projekcia filmu Dušana Hanáka *Ružové sny*.

Publikácia Jana Lukeša *Diagnózy času: Český a slovenský poválečný film* reflektuje československý film od začiatkov kinematografie na našom území v roku 1898 až do roku 2012. Čitateľov sprevádza na ceste československého filmu od amaterizmu k profesionalite, od nemých filmov k zvukovým, od úplných začiatkov cez novú vlnu až k druhému desaťročiu 21. storočia. História našej kinematografie je v knihe zaznamenaná prostredníctvom rôznych peripetií, ktoré film rovnako ako aj iné umenia donútili uzatvárať kompromisy s ideológiami či zákonitosťami a musela sa s nimi vyrovnávať celá spoločnosť. Publikáciu otvára prológ, venovaný obdobiu rokov od počiatkov kinematografie v roku 1898, potom nasleduje päť kapitol, štyri intermezza a uzatvára ju epilóg, v ktorom autor približuje pozadie vzniku knihy a zároveň sprostredkúva myšlienky charakterizujúce súčasný film.

História vzniku publikácie *Diagnózy času: Český a slovenský poválečný film* je dlhšia viac ako pätnásť rokov. Jej autor Jan Lukeš, ktorého slovenská verejnosť pozná nielen ako filmového kritika, ale predovšetkým ako autora námetu a scenára televízneho cyklu portrétov o českých a slovenských filmároch *Zlatá šedesátá* a filmu *25 zo šesťdesiatich alebo Československá nová vína* v réžii Martina Šulíka, o svojej publikácii hovorí: „Pred rokmi som rozpísal knihu o českej novej vlne, zostal som s ňou však kvôli iným projektom niekde na pol ceste. Keď sme potom s režisérom Martinom Šulíkom a producentom Čestmírom Kopeckým začali nakrúcať v roku 2002 seriál *Zlatá šedesátá*, vrátil som sa postupne k téme so širším zreteľom. Zaujímalo ma, čo novej vlne predchádzalo, čo nasledovalo, ako sme na tom dnes. A to nielen v Česku, ale aj na Slovensku, pretože kinematografie oboch krajín dodnes úzko kooperujú a pomery v jednej pozoruhodne nasvecujú pomery v druhej a naopak. Išlo mi pritom o film ako médium, ktoré môže byť významným reflektorom aj 'formulátorom' spoločenského vedomia, svedomia a morálky, tiež však často poddajným sluhom politickej moci a producentom 'pahodnôt' rozpoznateľných napríklad až časom. Tiež mi išlo o ľudský rozmer filmovej tvorby, o oddelenie umeleckej cti a morálky od obyčajného príživníctva a pragmatizmu, hoci pri vedomí všetkých zložitostí, ktoré musí filmár zvládať v nedemokratických a slobodných pomeroch.“

Publikáciu *Diagnózy času: Český a slovenský poválečný film* dopĺňajú obrazové prílohy a fotografie, register mien, filmov a televíznych programov, uvádza bohaté pramene a zdroje literatúry, vysvetľuje tiež skratky, značky, názvy a pojmy. K otázke, či publikácia prináša aj nové poznatky o českom a slovenskom filme, Jan Lukeš dodáva: „Či sa mi podarilo upozorniť na nejaké nové fakty či okolnosti, musia posúdiť iní, ale myslím si, že napríklad nezaujaté porovnanie osudov Barrandova a Koliby po privatizácii, rovnako ako bilancia konkrétnej filmovej tvorby po roku 1989 je názornou ukážkou českej slepoty i slovenského sebakpodcenenia. Film ma zaujíma predovšetkým ako produkt ľudskej mentality daného času, ako zrkadlo, ktoré vedome i nevedome odráža našu mentalitu a svedčí o tom, akí sme, akí sme boli a akí chceme byť.“ Režisér Martin Šulík o Lukešovej knihe povedal: „nevnímam ju len ako správu o premenách československej kinematografie, ako akademické dejiny filmu, ale aj ako svojský záznam vývoja nášho myslenia v posledných šesťdesiatich rokoch.“

Ján Lukeš sa vo štvrtok 23. mája 2013 o 18.00 hod. v bratislavskom Kine Lumière prezentácie publikácie zúčastní osobne. V týchto dňoch v Bratislave s Martinom Šulíkom nakrúca ďalší z portrétov cyklu *Zlatá šedesátá*, venovaný slovenskému režisérovi Petrovi Solanovi.

X X X

O autorovi

Jan Lukeš, český literárny a filmový historik a kritik, publicista a editor. V roku 1976 vyštudoval Filozofickú fakultu Univerzity Karlovy v Prahe. Neskôr publikoval v mnohých časopisoch (Tvorba, Práce, Svobodné slovo, Melodie, Gramorevue, Rock & Pop, Kino, Záběr, Dramatické umění). Od roku 1987 pracoval v Československom filmovom ústave. V roku 1990 sa stal komentátorom denníka *Lidové noviny*. Od roku 1999 spolu s Janom Schmidom pripravuje a moderuje literárnu revue *Třistatřicetři* pre Českú televíziu. Píše literárnokritické a portrétné eseje, filmové štúdie a recenzie. Je jedným z najuznávanejších editorov kníh o československých filmoch. Je autorom námetu a scenára výnimočného hraného dokumentu Martina Šulíka *Klíč kurčování trpaslíků aneb Poslední cesta Lemuela Gullivera* (2002) napísaného podľa denníkov Pavla Juráčka. Tie neskôr editoval a kniha získala v roku 2004 cenu Magnesia Litera za vydavateľský čin. Jan Lukeš je autorom námetu a scenára cyklu televíznych dokumentov o tzv. novej vlne v československom filme *Zlatá šedesátá* a dvojdielného dokumentárneho filmu *25 zo šesťdesiatych alebo Československá nová vlna*. Zdroj: Slovart

Slovenský filmový ústav (SFÚ)

Slovenský filmový ústav (SFÚ) je jediná štátna organizácia v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť definuje audiovizuálny zákon č. 343/2007 Z. z. Súčasťou SFÚ je špecializovaný filmový archív. Tvorí ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR.

Kontakt: Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, Bratislava, www.sfu.sk.

Predajňa Slovenského filmového ústavu – Klapka.sk

Predajňa Klapka.sk sa orientuje na ponuku audiovizuálnych diel, odbornej literatúry a sprievodných grafických materiálov. V predaji má publikácie, časopisy, DVD nosiče z produkcie SFÚ a ďalších slovenských či zahraničných vydavateľstiev, ale aj soundtracky, plagáty a fotosky k slovenským i zahraničným filmom. Ponúka aj možnosť internetového predaja.

Kontakt: Klapka.sk, Grösslingová 43, Bratislava, www.klapka.sk.

Kino Slovenského filmového ústavu – Kino Lumière

Kino Lumière premieta domáce a zahraničné filmové diela, ktoré inde priestor na uvedenie nemajú. Jeho prioritami sú slovenský film, európska kinematografia a archívne kino. Uvádza pravidelné cykly a v jeho priestoroch sa konajú aj prehliadky a festivaly. Sprístupnené sú dve kinosály na prízemí, vstupné sa pohybuje od 2,00 € do 4,00 €.

Kontakt: Kino Lumière, Špitálska 4, Bratislava, www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk